

УТВЪРЖДАВАМ MERIYA

ДИРЕКТОР

Мерия Али

Заповед № РД-13-11/15.09.2026 г.

**МЕНМЕД
OVA ALI**

Digitally signed
by MERIYA
MEHMEDOVA ALI
Date: 2026.09.29
16:08:44 +03'00'

М Е Х А Н И З Ъ М

ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ И НАСИЛИЕТО МЕЖДУ УЧЕНИЦИ

в СУ „Св.Св.Кирил и Методий” - САМУИЛ, общ.САМУИЛ, обл.РАЗГРАД

учебна **2026/2027** година

І. ПОСТАНВКА НА ПРОБЛЕМА

Тормозът е форма на насилие, която се определя като сбор от съзнателни негативни постъпки със широк спектър от прояви насочени към един ученик от страна на друг или група ученици.

Като сложно социално явление училищният тормоз се поражда от многообразие от фактори, деяния наточени с висока степен на обществена опасност и риск във всички негови форми.

Измеренията на проблема училищен тормоз очертават трайни разширяващи се по обхват способности, „инструментариум” и модели за деструктивно поведение между ученици.

Безкритичното усвояване на насилие в междуличностните отношения са характерни за ученици до 14 годишна възраст, при която все още липсват изградени умения за общуване и решаване на конфликти – казус заслужаващ внимание.

Спецификата на проявите на тормоз между ученици се обуславя с един много широк периметър очертан между физическото насилие и виртуалния тормоз.

Сред набор от насилствени действия особено място намират побой, малтретиране, рекет, унижения, подмятане, заплахи, подигравки, разпространение на слухове, изолиране, игнориране.

Доминираща честота в различните възрастови периоди се констатира за физическо насилие, вербалния тормоз сред по-големите ученици, както и актове на психически и социален тормоз. Тревожен факт е липсата на чувство за вина и безразличие към проявите и жертвата, омаловажаване на деянията, неосъзнаване на

последствията и рисковете. Налице е известна поляризация при типологията на насилствените актове по полов белег с подчертаващи се в последните години и неприсъщи за нежния пол прояви на насилие.

Факторите детерминиращи насилието в СУ“Св. св. Кирил и Методий“ – Самуил не са извън идентифицираните и публикувани със своята относителна тежест в общественото пространство. Училището – институция се явява директна проекция на социално-икономическите реалности, ценностни ориентации и нагласи на обществото, обстоятелство, потвърждаващо хипотезата за експонирането на училищния тормоз и насилието между ученици.

II. ОСНОВНИ ФАКТОРИ ЗА НАСИЛИЕТО И УЧИЛИЩНИЯ ТОРМОЗ СРЪЩУ УЧЕНИЦИТЕ от СУ „Св.Св.Кирил и Методий“ - Самуил

Проблемът за прецизно установяване на факторите, които пораждат негативните социални феномени –агресия, насилие, тормоз между ученици е от съществено значение за предприемане на адекватни превантивни действия за да се установят и типологизират факторите влияещи върху обсъжданите прояви е необходимо да се проведе анкетно проучване сред специалисти и експерти по социална педагогика и психология и родителска общност.

При провеждани и огласени публично данни от подобни проучвания на проблема, е установено и поставено на **първо място семейството**, като основен и най-силно въздействащ социален фактор в периода на детството за усвояване модели на поведение и общуване, следват модели на поведение и общуване, медиите и интернет, личностни особености, училището, социално икономически фактори, неформална среда, както фактори свързани със свободното време.

За да се формира една коректна представа за актуалното състояние на проблемите породени от насилие, агресия и тормоз в училището действително е нужно своевременно да се операционализира процедура за събиране на данни.

III. ПРАКТИЧЕСКИ ПОДХОДИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА НАСИЛИЕТО, АГРЕСИЯТА И ТОРМОЗА СРЪЩУ УЧЕНИЦИТЕ

1. Дейности на ниво клас.

- 1.1. Информирание на учениците, даване на познания за училищния тормоз и насилието, като специфични социални явления и средства за междуличностни взаимоотношения;
- 1.2. Подаване системна и точна информация за установени случаи за насилнически посегателства, тормоз и разясняване алгоритмите за преодоляване на конфликти чрез самоконтрол, толерантност и позитивни комуникативни умения;
- 1.3. Изработване оценъчна карта на класа отразяваща нагласите за агресивни поведенчески модели;
- 1.4. Информирание на родителите с досието на класа, броя на учениците склонни към прояви на тормоз и агресивност на характера;
- 1.5. Запознаване на ученици и родители със законови (правни) социални и морални норми;
- 1.6. Отчитане и представяне на педагогически съвет оценка на тормоза и насилието за паралелката в началото и края на учебната година;

1.7.Задължение на класните ръководители е да:

- Регистрира и предотврати всяка проява на тормоз и агресивни действия, като информира незабавно УКБППМН и училищното ръководство;
- Да работи активно за формиране съобразно възрастовите особености на система от ценностни и нравствени качества – емпатия, доверие, съпреживяване, толерантност и др.
- Да възпитава в дух на толерантност, като основа за примерно поведение, средство на глобално човешко мислене и светоусещане.

2.Дейности на ниво училище.

2.1. Активизиране дейностите по превенция на училищния тормоз и насилие чрез:

- Активно взаимодействие с външни фактори работещи по проблема: ДСП
- Отдел закрила на детето и ДПС –Исперих, ЦОП – Самуил, обществени възпитатели към МКБППМН, центрове за превенция и консултативни кабинети към медицински кабинети, неправителствени организации;
- Конкретни мерки в сферата на училищното възпитание включващи: повишаване доверието към училището, прилагане на ефективни и своевременни наказания на провинили се ученици, установяване на ред, дисциплина и контрол – фундаментални мерки за ограничаване, недопускане и превенция на училищния тормоз и агресия;
- Оптимизиране в реални измерения на връзка със семействата;
Назначаване на психолог в училище;
Повишаване квалификацията на педагогическите кадри и най-вече на класните ръководители по проблемите на насилието, въвеждане на теми по гражданско образование, морал, етика и възпитание в часовете на класа, организиране на дискусии, викторини, изложби, информационни табла, презентации по темата в училище;
- Хармонизиране на различните нива ученик-ученик, ученик-учител, училище-семество, чрез организиране и провеждане на съвместни дейности – празнични чествания, спортни прояви;
- Формиране на набор от умения, методи и техники за решаване и преодоляване на конфликта;
- Разработване и прилагане на конкретни подходи за прекратяване на ситуации на тормоз, спрямо ученика упражняващ тормоз, спрямо извършителя и спрямо свидетелите (наблюдателите);
- Да се прилага система за създаване атмосфера на нетърпимост към училищния тормоз и прояви на насилие – час на класа /ЧК/, беседи, решаване на казуси и др..

За целта да се провежда от специалисти и индивидуални консултации, работа с ученици прилагали тормоз и насилие, както и жертви на посегателства. Всеки конкретен случай да бъде решаван в екип от специалисти с отношение и компетентности по проблемите.

IV. АЛГОРИТЪМ ЗА СПРАВЯНА С УЧИЛИЩЕН ТОРМОЗ И НАСИЛИЕ

1.Установяване на приложеното насилие и неговия характер и степен на риск и обществена опасност.

2. Намеса, овладяване и прекратяване на конкретно насилие, независимо от степента на проявление и честотата и вид.

3. Докладване в писмен вид за акта в УКБППМН и училищното ръководство.

4. Съставяне на протокол от УКБППМН за инцидентите и тежестта на извършване.

5. Информирание при необходимост външни фактори МКБППМН и ДПС.

6. Реализиране на превантивни възпитателни въздействия към ученици проявили агресия и тормоз, форми на насилие.

7. Реакция на психо-терапевтични въздействия към ученици – обект на актове тормоз с подкрепа на компетентни специалисти.

8. Реакция и обсъждане и педагогически възпитателни въздействия спрямо наблюдателите (ако такива съществуват).

9. Отчитане резултата и ефекта от предприетите институционални превантивни действия пред ПС.

Настоящият механизъм е разгледан и приети на заседание на ПС, Протокол № РД-09-01/15.09.2026 г.